

Lapszemle

2010. 34. hét

Semmi sincs ingyen

Csalinak használják a könnyen megkapható nyereményeket

Együttesen nyolcmillió forint bírság megfizetésére kötelezte a Beck Reisen Kft.-t és „testvérét”, a Beck Tours & Plan Kft.-t a Gazdasági Versenyhivatal, mert „ingyenes” ajánlataival megtévesztette az utazni vágyókat. Az érintettek nem értik, hogy a szakmai szervezet és a köztisztviselők miért nem hívják fel a közvélemény figyelmét a turisztikában tapasztalható visszaállásokra. Az általunk megkérdezett szakértő szerint e probléma rendezése a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóságra tartozik.

K. Tóth László

Mi is kaptunk a Beck Reisen Kft.-től csalogató levelet - közölte velünk az utazási iroda megbírságot ajánlatait bemutató írásunkra reagálva az egyik olvasónk. Mint megírtuk, a versenyhivatal vizsgálata során kiderítette, hogy a cég által ingyenesen kínált utazások valójában nem voltak azok, amivel a két társaság megsértette a tisztességtelen kereskedelem tilalmáról szóló törvényt. Olvasónk cikkünk nyomán felhívta a Magyar Utazásszervezők és Utazásközvetítők Szövetségét (MUISZ), kérdeztük, milyen ez a cég, megbízható-e, volt-e velük korábban valamilyen probléma. Kérdéseire semmiféle felvilágosítást nem adtak, s a szervezet a Magyar Kereskedelmi és Engedélyezési Hivatalhoz irányította az olvasónkat, ahol azt mondták, hogy keresse a cég honlapját. Felkereste, de ott nem talált semmi olyat, ami választ adott volna a dilemmáira. Olvasónk levelében emlékeztetett arra, hogy úton-útfélen azt hangoztatták az utazási szakemberek, hogy az érdeklődő polgár alaposan tájékozódjon az adott utazási iroda kiválasztásánál. De hogyan és miért, kiért van az utazásszervezők szövetsége, ha hallgat, mint a sült hal!?! - teszi fel a kérdést olvasónk. S melyik hivatal az, amelyiknek ilyen esetekben tájékoztatnia kellene a polgárokat? Karsai Árpád turisztikai szakértő, a Turisztikai Tanácsadók Szövetségének tanácsadó jogásza e kérdésekre elmondta, hogy a MUISZ tagsága számára határozott követelményeket támaszt az etikus kereskedelem, a tisztességes üzletvitel tekintetében, de olyan iroda esetében, amelyik nem tagja a szövetségnek, nem tud vállalni semmilyen biztosítékot. A MUISZ nem fogyasztóvédelmi szervezet, amely védi a megrendelőket, hanem százvalahány iroda érdekvédelmi szövetsége. A tanácsadó álláspontja az, hogy a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság volna az ügyben a legilletékesebb. Emellett a MUISZ megfontolhatná, hogy honlapján a közérdekű információk körében közzétegye a fogyasztókat megkárosító irodák listáját, az ilyen eseteket. Az engedélyezési hivatal pedig az egyes cégek meglétéről vagy felfüggesztéséről tud tájékoztatni, de a törvénytörő kereskedelmi gyakorlatot illetően e hivatal nem illetékes. A szakértő arról tájékoztatott, hogy a fogyasztóvédelmi törvény melléklete 31 kereskedelmi gyakorlatot nevesít, amelyek esetében a hatóságok nem mérlegelhetik a jogsértés megtörténtét, hanem az ott megnevezett tényállások megvalósulása esetén minden egyéb körülményre tekintet nélkül eljárást kell indítaniuk. Ilyen például az „ingyenes” kifejezés használata akkor, ha a fogyasztó bármely díj vagy költség megfizetésére köteles. A nyereményjátékok a fogyasztóvédelmi törvény szerint nagyon érzékeny területet érintenek: ha a kereskedő ingyenességet ígér, akkor a meghirdetett szolgáltatásnak ténylegesen ingyenesnek kell lennie. Ellenkező esetben a törvény feketelistáján szereplő kihágást követi el az alaptalanul ígérgető. Karsai Árpád hozzátette, hogy a Beck Reisen nem tartozik az utazási piacon közismert utazási termékeket, csomagokat értékesítő és viszontértékesítő körbe. Az eljáró hatóság a versenyt nem érintő ügyekben a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság és a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete. A Gazdasági Versenyhivatal jár el a versenyt érdemben érintő valamennyi ügyben, kivéve, ha a jogsértés csak címkén, használati és kezelési útmutatóban, illetve egyes speciális, külön jogszabályban előírt

tájékoztatási követelmények megsértésével valósul meg. - Nézetem szerint logikailag három kategóriába sorolhatók azok a veszélyek, kockázatok, amelyek a hazai utazási irodák tevékenységéhez tartoznak - mondta lapunknak Karsai Árpád. Az egyik csoportot a feketén tevékenykedő irodák jelentik. Ezek olyan hirdetéseket tesznek közzé, amelyekből az utazók nem jönnek rá arra, hogy engedély nélkül működő irodákról van szó. Az ilyen csalások ellen az utazási irodák szövetsége régóta küzd meglehetősen reménytelenül. A másik csoportba a szabályosan működő, de megrendült pénzügyi helyzetben lévő és ezért ígéreteiket (utazási szerződéseiket) teljesíteni nem képes irodák tartoznak. A fogyasztókat védő, egyre magasabb vagyoni biztosítékot előíró engedélyezési politika lassan már eléri, hogy a biztosíték kiterjedjen az utazásszervező által vállalt szolgáltatások, beszedett előlegek teljes összegére. A szakember szerint a nagy vihart kavart legutóbbi csőd, a Karya Tour esete is valószínűleg százszázalékos sikeres kárrendezéssel jár majd. A teljes biztonságot a teljes körű, úgynevezett inszolvenciabiztosítás jelenti majd, amely elől a biztosítók eddig kitértek, de az állami irányítás sem volt elég határozott. A Turisztikai Tanácsadók Szövetségének tanácsadó jogásza úgy véli, hogy a Beck Reisen esete egy harmadik körbe tartozik. E harmadik kör a kereskedelemben örökösen felmerülő általános problémáról: a fogyasztó megtévesztéséről, a blöffről, az üzleti etika és a jog szabályainak megsértéséről szól. A nyereségyígéretet csapdája ugyanúgy működik akkor is, ha szórakoztató elektronikát vagy kozmetikumot „nyeretnek” a jámbor vevővel. A vásárlóknak is van felelősségük a tekintetben, hogy ne kerüljenek a hatása alá bármilyen hangzatos és trükkös ajánlatnak, amelyeknél éppen a nyereseményeket használják „csaliként”. (Magyar Nemzet, 2010. augusztus 23., hétfő, 12. oldal)

(Magyar Nemzet, 2010. augusztus 21., szombat, 12. oldal)

Terrorveszély fenyeget?

Tízmilliárdba kerül az elhárítás - Lehallgathat az APEH is

Az adóhatóságnak is módja lehet telefonlehallgatásra vagy a levelezés megfigyelésére - ez az egyik következménye az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal (APEH) és a Vám- és Pénzügyőrség (VPOP) összevonásának. Információink szerint napirenden van az adórendőrség felállítása legalább ezer fővel és teljes nyomozati jogkörrel, Közben tízmilliárdos költséggel áll fel az új hazai különleges elit alakulat, Orbán Viktor testőrének vezetésével. Az új Terrorelhárítási Központ kivételesen nagy hatáskörrel rendelkezik, a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat adatbázisához is hozzáfér, Arról nincs információ, hogy ezt a brutális költséget valamiféle új terrorveszély indokolná.

Kormánybiztosként irányítja Vida Ildikó, az APEH új elnöke az adóhatóság, és a VPOP egyesítését. Az összevonás nyomán az adóhatóság könnyebben vethet be olyan titkos információgyűjtési eszközöket, amelyekhez bírói engedély szükséges. A VPOP-nak eddig is volt ilyen jogkörei az APEH-nak nem. Eddig az volt a hivatalos út, hogy feljelentette a szóban forgó személyt a VPOP-nál, a rendőrségen vagy az ügyészségnél, és aztán ez a három szerv kérhette a bírói engedélyt. Most mindezt saját berkein belül is megoldhatja az APEH.

Hajdú Jánosnak, az Orbán Viktor személyi testőrének irányításával létrejövő Terrorelhárítási Központtról a héten jelent meg a kormány rendelete. A központ megalakulása miatt jogszabályok sorát kell módosítani, átalakul a belügyi-titkosszolgálati szervezetek együttműködésének rendje; épp azt megelőzően, hogy Budapest lesz az EU soros elnöke.

A kormány, szemben a meghirdetett beszerzési moratóriummal, tízmilliárd forint értékben a közbeszerzés alóli mentességet kért az Országgyűlés nemzetbiztonsági bizottságától a Terrorelhárítási Központ költségeire, Kétmilliárd forint értékben kívánják pályáztatás nélkül gépkocsikat beszerezni, további milliárdokért sporteszközöket. A nemzetbiztonsági bizottság kormánypárti többsége meg is adta a mentességet. Vadai Ágnes, a nemzetbiztonsági bizottság szocialista elnöke szerint máig nem tisztázódott, mire kell pontosan ez a hatalmas összeg. A bizottsági elnök a Vasárnapi Híreknek elmondta; kezdeményezi, hogy a parlamenti

nemzetbiztonsági bizottság szeptemberben vizsgálja meg, hogyan használja majd az APEH a titkosszolgálati eszközöket, illetve foglalkozniuk kell a Terrorelhárítási Központ működésével kapcsolatos aggályokkal is, Vadai hozzátette; a kormánypárti többség eddig nem sok hajlandóságot mutatott az ilyen ügyek kivizsgálására.

Milliárdos költséggel áll fel a hét végén kiadott kormányrendelet értelmében az új hazai különleges elit alakulat. Hajdú Jánosnak, a Fidesz eddigi biztonsági főnökének és egyben Orbán vezető személyi biztosítójának irányításával létrejövő Terrorelhárítási Központ (TEK) kivételesen nagy hatáskörrel rendelkezik és az Alkotmányvédelmi Hivatal (AH) adatbázisához is hozzáfér. Emellett megalakulásával kapcsolatban jogszabályok sorát kell módosítani, és ennek megfelelően átalakul a belügyi-titkosszolgálati szervezetek antiterrorista együttműködésének rendje, épp azt megelőzően, hogy Budapest lesz az EU házigazdája.

Első lépcsőben Orbán Viktor megválasztásakor visszautasította az eddigi automatikus gyakorlat érvényesítését, amely szerint a Köztársasági Őrezred veszi át védelmét: erre korábban nem volt precedens. Ehelyett átvették a Belügyminisztérium állományába az új miniszterelnök eddigi privat őrségének állományát és technikai felszerelését. A testőrséget Hajdú János volt kommandós, Orbán eddigi személyi biztonsági főnöke vezeti: ő egyike annak a néhány személynek, akinek feltétlen lojalitásában az új miniszterelnök megbízik. Hajdú a kitűnő szakembernek tartott rendőri kommandósok közé tartozott, egyebek közt Leonid Stecura maffiavezér elfogásában is részt vett. Tagja volt annak a csoportnak, amely az Egyesült Államokban különlegesen kemény speciális kiképzést kapott. A rendőrségtől való távozása - amit azután követett átigazolása a Fidesz biztonsági szolgálatához - összefüggött azzal, hogy egyes rendőri vezetők bírálták a magatartását bizonyos elfogásoknál. Az egyik esetben lábbal vitte földre a gyanúsítottat: végül elfogadták azt a védekezését, hogy fegyveres bűnözővel szemben, amikor a kommandós két keze fegyverrel van elfoglalva, más kiút nem adódik. A testülettől való távozása után - amelyet ő egyes rendőri vezetők koncepciók hozzáállásával magyarázott - azt mondta, oda soha nem tér vissza.

Az említett hétvégi kormányrendelet a TEK feladataul jelöli meg egyebek mellett a terroristák - így géprablók, emberrablók - felkutatását és ártalmatlanná tételét, tehát az ehhez szükséges felderítést és a tényleges felszámolást. Emellett a törvényben megjelölt védett személyek közül az államfő és a kormányfő védelme tartozik a TEK feladatkörébe, a többi védett vezetőt a megmaradt Köztársasági Őrezred védi. Vagyis két merőben különálló feladatot végez az új szervezet, olyan teendőket, amelyeket általában nem vonnak össze egy szervezetbe. A TEK élére egyelőre hat hónapos időtartamra Hajdú Jánost nevezték ki.

Az új szervezet tehát már felállt, a törvényalkotás pedig, úgymond, utoléri majd a gyakorlatot. Van mit utolérni: e tevékenység összefogása eddig a Terrorellenes Koordináló Bizottság (TKB) feladata volt, amelyben polgári és katonai nemzetbiztonsági szolgálatok, az ORFK, a határőrség és a UPOP is részt vettek. A TKB megmarad, de a mostani döntés értelmében a TEK főigazgatójának elnökletével működik tovább; ami mutatja az apparátuson belüli meghatározó csúcspozícióját. Megjegyzendő, a koncepció azt teszi lehetségessé, hogy a legtöbb terrorfenyegetési ügy a TKB elé kerüljön, hiszen sosem lehet tudni, valós-e a veszély vagy sem. A terrorelhárításban eddig is - helyesen - komolyan vették még az iskolák felrobbantására vonatkozó anonim telefonbejelentéseket is. Mivel az összes terrorcselekmény gyanúját felvető ügy között - szerencsére - abszolút meghatározó a fiktívek aránya, nyilvánvaló, hogy az új organizáció nagyon jelentős személyi apparátust és technikai felszerelést igényel.

A célok között szereplő felderítés követelményeinek megfelelően vélhetően gondoskodni kell a külső engedélyhez nem kötött és a külső engedélyköteles titkos információgyűjtés lehetőségéről. Ez utóbbira - ami magában foglalja a telefonlehallgatást, a levelezés ellenőrzését is - az eddig hatályos törvényi szabályozás értelmében a rendőrség, a VPOP, az ügyészség, az Alkotmányvédelmi Hivatal (AH), a Katonai Biztonsági Hivatal (KBH) és az Információs Hivatal (IH) kérhetett bírói engedélyt. Erre vonatkozóan a jogszabálysövegben egyelőre nincs utalás, de ezt a jogosultságot logikusan megkaphatja majd a TEK is.

Az új struktúrát nevük mellőzését kérő korábbi rendőri vezetők és mások már bíralták, amikor az első tervek napvilágot láttak. Szerintük kevéssé érthető, hogy ezt a tevékenységet közvetlenül a belügyminiszter alá rendelve Orbán korábbi személyes testőrfőnöke irányítja. A hirtelen váltás nemzetközi együttműködési problémákat is felvethet, pedig az elengedhetetlen kooperáció

különösen nagy igényeket támaszt hazánkkal szemben az uniós elnökség küszöbönálló időszakában.

(Vasárnapi Hírek, 2010. augusztus 22., vasárnap, 1+9. oldal)

Munkamegbeszélésen a PSZÁF elnöke

A pénzügyi piacok törvényességének szavatolása és a szabálytalanságok elleni közös fellépés érdekében egyeztetette a két szervezet együttműködésének aktuális teendőit Vida Ildikó, az APEH elnöke és Szász Károly, a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete elnöke. A találkozón megállapodtak abban, hogy a magán-nyugdíjpénztári tagok a PSZÁF-nál működő Pénztárak Központi Nyilvántartásában tárolt alapadatait a felügyelet a továbbiakban rendszeresen frissítve megküldi az APEH-nek. (augusztus 24. *Világgazdaság 10.o.*)

Elhunytak is tett ajánlatot a Beck Reisen

Egy olvasó hívta fel a lap figyelmét arra, hogy a Beck Reisen a telefonkönyvből keresi ki azokat, akiket ajánlatával „megkínál”. Ez az üzleti fogás nem csupán a véletlen műve volt, a Gazdasági Versenyhivatal a múlt évi, törökországi útra szóló „ingyenes” ajánlata miatt - amit a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvénybe ütközőnek talált - a Beck Reisen Kft.-t ötmillió, az utazásokat szervező Beck Tours & Plan Kft.-t pedig hárommillió forintra büntette. A cégek állításával szemben a meghirdetett utakért fizetni kellett. (*Magyar Nemzet 13.o.*)

Szakadozó ruhapiac

Elveszthetik vevőkörük egy részét az olcsóságukról híres kínai üzletek: a válság miatt megcsappant kereslet a magasabban pozicionált boltokat arra kényszerítette, hogy engedjenek áraikból. Az akciók pedig már a kínai piacok forgalmát veszélyeztetik, olyan közel kerültek az árak. Az ágazat évek óta nyögi a recessziót. A vásárlók fogyatkozását azzal magyarázzák a szakemberek, hogy a reálbérek visszaesése miatt a ruházat volt az egyik olyan termékkör, amire a korábnál kevesebbet költenek a vevők. Míg 2006-ban a családi költségek öt százaléka jutott a ruházódásra, addig ez mára 3,1 százalékra apadt. Az Országos Kereskedelmi Szövetség főtitkára úgy érzi, az utóbbi időben nőtt a feketepiac mérete, Vámos György szerint a rendkívül magas, 25 százalékos áfateher miatt. Bartha András szerint túlzás nélkül kijelenthető, hogy komoly bajban van az ágazat. (*Népszabadság 1+12.o.*)

Fogyasztóvédelmi bírság két bankra

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete a K&H Bankot egymillió, az MKB Bankot pedig ötvétezer forint fogyasztóvédelmi bírsággal sújtotta ügyfélpanaszok alapján indult eljárásokban. A felügyelet határozata szerint a K&H Bank nem az elvárható szakmai gondossággal járt el egy ügyfél tájékoztatása során. Az MKB azért kapott bírságot, mert egy kliens két átutalási megbízását az adóhatóság felé ügyintézői mulasztás következtében nem teljesítette. VG

(Világgazdaság, 2010. augusztus 26., csütörtök, 10. oldal)

Előbb nyaraljunk, utána fizessünk!

Újraszabályozná az utazási irodák működését a kereskedelmi hivatal. Utólag, a nyaralás végén is kifizethetnék a szállás költségeit az utazási irodáknak, ha törvénné válik a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal elképzelése. A szakma inkább a hatékonyabb ellenőrzésben és a vagyoni biztosíték emelésében látná a csődök elleni védekezés legjobb megoldását. Ahhoz, hogy a változtatás hatékony legyen, egyeztetni kell az utazási irodák szervezeteivel. A kormány elé csak ezt követően terjesztenék a javaslatot. A fogyasztóvédők és az utazási irodák másként látják a helyzetet. A fogyasztók biztonságának javítása érdekében növelni kellene azt az összeget, amit az utazási irodák engedélyének kiadásakor letétbe kell helyeznie a cégnek a vagyoni biztosíték fedezeteként. Így az utasok kártalanítására mindig lenne elegendő pénz. De javítana a helyzeten az is, ha az ellenőrzések sűrűbbek és szigorúbbak lennének - mondta el Kispál Edit, a Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetségének szóvivője, aki arra is felhívta a figyelmet, hogy tavaly augusztusban az akkori önkormányzati minisztériumnak is elküldték a vagyoni biztosíték növelését szorgalmazó javaslatukat, ám választ azóta sem kaptak. (augusztus 27. *Magyar Nemzet 13.o.*)

Átverés a termékbemutatón

Tízből kilenc termékbemutatón valamilyen módon becsapják a vevő-jelölteket derül ki a Fogyasztóvédelmi Hatóság vizsgálataiból. A cégek többnyire számla és garancia nélküli bővítéssel szólnak a jellemzően nyugdíjas hallgatóságra. A bemutatók az adóhatóságok figyelmét is felkeltették, a lefolytatott ellenőrzések 20 százalékánál leplezték le adócsalást az ellenőrök. (augusztus 25. *Magyar Demokrata 41.o.*)

Fenntartható élelmiszerlánc

A budai Vár adott helyet augusztus 17. és 22. között az 1. Fenntartható Élelmiszerlánc Világtalálkozónak. Hazánk a környezettudatos élelmiszerlánc-gondolat egyik úttörője: itt hozták meg az első olyan európai élelmiszerlánc-törvényt, amely a fenntarthatóság szempontjait is tartalmazza. A hazai jogi szabályozás mintáját Európa-szerte több mint 30 ország vette át. Az eseménysorozat keretében rendezték meg a X. Húshigiéniái és Húsvizsgálati Világkongresszust is. (augusztus 26. *Heti Válasz 40.o.*)

Verseny a roaming-piacon Európában

Csökken a barangolós mobiltelefon-hívások díja az Európai Unióban, de az ágazatban még mindig nem elég erős a verseny ahhoz, hogy jobb választási lehetőségeket és kedvezőbb tarifákat nyújtson a fogyasztók számára - állapította meg az Európai Bizottság a barangolási szolgáltatásokról szóló időközi jelentésében, amelyet június végén tett közzé Brüsszelben. Neelie Kroes, a bizottságnak a digitális menetrendért felelős alelnöke úgy vélte, hogy a nagyobb verseny jobb választási lehetőségeket és még kedvezőbb díjakat jelentene a fogyasztók számára. (*Napi Gazdaság 10.o.*)

Termelői kooperációk

Az uniós versenyjog nem tilalmazza a termelői kooperáció minden formáját. Nem esik az uniós versenyszabályok hatálya alá a megállapodás akkor, ha a 40 millió eurót nem haladja meg az érintett vállalkozásoknak a megállapodás által lefedett termékekre vonatkozó összesített éves közösségi forgalma, valamint ha nem haladja meg az 5 százalékot a felek összesített piaci részesedése a megállapodás által érintett bármelyik érintett piacon. Ezekben az esetekben a vállalatok megállapodása nem képes érzékelhetően befolyásolni a tagállamok közötti

kereskedelmet. Ettől a megállapodás még sértheti a magyar versenyjogot, ezért arra külön figyelni kell. (*Napi Gazdaság 10.o.*)